

Lahden Seurahuoneen julkisivu on juuri niin sininen kuin se vuosikymmeniä on Lahden katukuvassa ollut. Tosin aivan historiansa alussa rakennus oli valkoinen, mutta siihen ei enää haluttu palata.

Jo Marski ja Armi aikoinaan...

Perinteinen Lahden Seurahuone elää taas tätä päivää

Lahden Seurahuoneen ovet ovat taas kutsuvasti auki. Tiukassa aikataulussa tehdyn peruskorjauksen jälkeen hotelli ja ravintolat ovat täysin uudistuneet. Moni lahtelainen pitää Seurahuoneen kunnostusta yhteiskunnallisena kulttuuritekona.

Teksti: Leena-Kaisa Simola

Kuvat: Petri Koivisto

Lahden Seurahuone on klassikko suomalaisten ravintoloiden ja hotellien joukossa. Sen historia ulottuu peräti vuoteen 1871, jolloin Lahden ensimmäinen naisryhtijä, leskirouva Carolina Moessböll sai luvan perustaa Lahden kylän ensimmäisen ravintolan leipurinliikkeensä oheen.

Ravintola on elänyt monipuolisia ja vilkkaita aikoja. Lahden nimitys "Suomen Chicagoksi" juontaa jo toissa vuosisadan vaihteeseen. Markkinoiden ja muiden väenkokousten aikaan juomingit yltiväät niin hurjiksi, että kruununvouti määräsi kasakoita valvomaan järjestystä. Raittiusliike vaatikin ravintolan lakkauttamista, mutta ei onnistunut aikeissaan.

Mutkien kautta Aleksille

Moessböllin kuoltua ravintola siirtyi vapaalokunnan omistukseen. Ravintolanpito vuokrattiin talonmistaja Taavi Wainiolle vuonna 1882. Silloin ravintolan nimeksi tuli Lahden Seurahuoneen ravintola.

Seuraava omistaja vei Seurahuoneen konkurssiin 1903. Vuonna 1906 Lahdesta tuli kaupunki. Seurahuone herätettiin henkiin 1910 Rautatienkadulla.

Omistajat vaihtuivat, kieltolain aikaan salakapakointi rehotti, ja muutokset jatkuivat. 1930-luvulla Seurahuone siirtyi Lahden Teollisuusseuran haltuun. 1932 Seurahuone siirtyi nykyiselle paikalleen Aleksanterinkadulle Teollisuusseuran rakennuttamaan, edustavaan nelikerroksiseen kivitalloon.

1940-luvun lopulla Seurahuone laajeni kuusikerroksiseksi.

Seurahuone on ollut oleellinen osa Lahden ravintola-, matkailu- ja viihde-elämää. Sininen talo Aleksilla on yksi Lahden maamerkeistä, ja Seurahuoneen antimista ovat nauttineet niin valtioiden päämiehet, kansainväliset tähdet kuin tavalliset lahtelaisetkin.

Uusi lehti Seurahuoneen historiassa kirjoitettiin vuoden 2011 lopulla. Silloin Osuuskauppa Hämeenmaa osti Sokos Lahden Seurahuoneen liiketoiminnot Sokotel Oy:ltä sekä Seurahuoneen kiinteistön Teollisuusseuralta.

Iso urakka, tiukka aikataulu

– Kaikki uusiksi, Osuuskauppa Hämeenmaan rakennuttajainsinööri Tuomo Kuparinen tiivistää Seurahuoneen remontin.

Aikaisemmin Seurahuoneella vierailleet huomaavat taa-

Valoisa ja väljä aulabaari kutsuu sisään.

Aamiainen tarjoillaan Hämesalissa, jossa presidentit ja muut merkkihenkilöt aikoinaan nauttivat kuuluisa Hämesalin herkuista.

tusti suuren muutoksen heti ovesta sisään astuessaan. Käytössä jo nuhraantunut pieni respa on poissa. Sen sijaan hotellivieraat otetaan vastaan valoisassa ja avarassa aulassa.

Alakerran ravintolat ovat ikään kuin ketju toisiinsa lomittuneita, viihtyisiä tiloja. Tummahkot sisätilat avautuvat maanläheisesti sävytetyille piazzoille. Yksi kaupungin aikoinaan suosituimmista terasseista, Seurahuoneen Pihatto, on taas herätetty henkiin.

– Osuuskauppa Hämeenmaan tarkoituksena oli laittaa Seurahuone taas arvoiseensa kuntoon. Nyt se on tehty. Tosin urakka oli suuri ja aikataulu tiukka, Tuomo Kuparinen sanoo.

Peruskorjauksen suunnittelu alkoi vuoden 2012 alussa, ja kesällä aloitettiin työt. Seurahuone oli suljettuna kahdeksan kuukautta. Viime vappuna taas tarjottiin asiakkaille lounasta.

– Purkutyöt olivat massiiviset. Kuvaavaa on, että työmaalta vietiin tuhat kuorma-auton kuormallista rakennusjätettä jätteenkäsittelyyn. Työmaan keskivahvuus oli 110 työntekijää ja suurimmillaan 240. Osittain työtä tehtiin kahdessa vuorossa, kertoo työmaapäällikkö Ari Raiskio projektinjohdosta vastanneesta Cruler Rakennus Oy:stä.

Ihan kaikkea ei sentään modernisoitu. Legendaarinen toisen kerroksen ravintola, Hämesali, kunnostettiin perinteitä kunnioittaen. Hotellin asukkaat saavat nyt nauttia aamiaistaan samassa tilassa, jossa jo muun muassa Marski ja Armi Kuuselakin aikoinaan viihtyivät.

Nyt hotelli toimii osana Solo Sokos Hotel -ketjua, joka on profiloitunut paremman palvelun hotelleiksi. Seurahuone on tullut tähän päivään myös talotekniikan ratkaisuiltaan, jotta tilojen käyttö olisi mahdollisimman energiatehokasta.

Tumma sävy kerralla oikein

Seurahuoneen julkisivu on joskus aikoinaan ollut valkoinen, mutta vuosien saatossa se on muuttunut siniseksi. Rakennus ei ole Museo-viraston suojelema, mutta virasto halusi ottaa kantaa korjauksiin. Julkisivu päätettiin pitää sinisenä, sillä sellaisena Seurahuone Lahdessa tunnetaan.

– Julkisivu maalattiin jo viime syksynä useampaan kertaan. Osuuskauppa Hämeenmaa huolehti työmaan telineistä ja suojuksista. Ke-

vällä vedettiin vielä yksi maalikerros, toimitusjohtaja Teijo Kuitunen Maalaustyö T. Kuitunen Oy:stä kertoo.

Maaliksi valittiin Tikkurilan Finngard Silikaattimaali. Se on epäorgaaninen, kalivesilasipohjainen julkisivumaali, joka sopii betoni-, kalkki-, kalkkisementti- ja sementtirappaus- sekä kalkkietiketti-ilpintojen maalaukseen.

– Mitä tummempi silikaattimaali on kyseessä, sitä helpommin maalipinnassa näkyvät mahdolliset virheet. Maalausjälkeä ei voi myöhemmin petrata, eli kerralla täytyy tehdä hyvää jälkeä, Teijo Kuitunen sanoo.

Finngard on Tikkurilan ammattilaissarjan maali, joka kestää hyvin auringonvaloa ja muita sään rasituksia. Seurahuoneenkin julkisivu säilyy oikean sinisenä haalistumatta, vaikka aurinko Aleksanterinkadulla paistaakin.

Tasoitteita tarvittiin

Seurahuoneen remontissa käytetyt ulko- ja sisämaalit ja tasoitteet ovat kaikki Tikkurilan tuotteita. Sisätiloissa tasoitettua ja maalattua pintaa oli kaikkiaan noin 14 000 neliötä. Tasoitteita meni yli 20 000 kiloa.

– Maalaustöiden urakka-aika oli viisi kuukautta. Varsinkin loppuvaiheessa aikataulu oli haasteellinen, kun rakennustöiden vuoksi tasoite- ja maalaustöitä päästiin tekemään aika myöhäisessä vaiheessa, toimitusjohtaja Mika Salonen Anifix Oy:stä toteaa. Anifix vastasi Seurahuoneen tasoite- ja maalaustöistä sekä yleisten tilojen tapetoinnista. Se ongelma ratkaistiin luonnollisesti henkilöstöä lisäämällä. Kiireisimpään aikaan työmaalla oli parikymmentä tasoitemiestä ja maalaria.

Salosen mukaan laadustaan tunnettu Anifix ei ollut aikaisemmin tehnyt vastaavan kokoluokan sisäpuolisia maalaustöitä, vaikka on ollutkin urakoimassa monella suurella työmaalla sekä sisä- että julkisivurappauksia.

– Seurahuoneen projekti olikin meille mielenkiintoinen vaativuudessaan. Ammattitaitoinen henkilöstömme suoriutui urakasta silti lähes ongelmitta, Salonen kiittelee.

Faktat

Lahden Seurahuone, Aleksanterinkatu 14, Lahti

- Omistaja: Osuuskauppa Hämeenmaa
- Peruskorjauksen rakennusaika: 6/12–4/13
- Bruttoala: 8 226 m²
- Arkkitehti: A1 Arkkitehdit Oy
- Sisustussuunnittelu: ARKVAL Arkkitehdit Oy ja Puroplan Oy
- Projektinjohto: Cruler Rakennus Oy
- Julkisivu-urakoitsija: Maalaustyö T. Kuitunen Oy
- Sisäpuolen tasoitus- ja maalaustyöt: Anifix Oy
- Kokonaiskustannukset: 15 milj. euroa
- Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone: 147 huonetta, 4 ravintolaa, 1 720 ravintolapaikkaa, sauna, kokous- ja paikoitustilaa

Maanläheisiä värejä on käytetty tehokkaasti.

